

27. Nuorisotyö

Nuorisotyölautakunnan kokoonpano ja kokoukset ym. Nuorisotyölautakuntaan kuuluivat v. 1954 puheenjohtajana varatuomari E. I. Sahlan ja jäseninä: filosofian maisteri H. E. Backman, sähköasentaja T. H. Hovi, pastori A. A. W. Palmgren, metsänhoitaja V. J. Palosuo, työntekijä J. E. Pääkkönen, valtiotieteen maisteri J. Rihtniemi, toimitsija E. A. Salmi ja toimittaja E. Wiksten, joka valittiin varapuheenjohtajaksi.

Kaupunginhallituksen edustajana nuorisotyölautakunnassa oli apulaiskaupunginjohtaja P. Railo, suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana kansakoulujen tarkastaja fil. tri A. Huuskonen, ruotsinkielisten kansakoulujen johtokunnan edustajana op. T. Häggström sekä lastensuojelulautakunnan edustajana fil. maisteri K. Helasvuo.

Lautakunnan kokouksia oli 13 ja pöytäkirjan pykälää yhteensä 108.

Päätökset. Lautakunnan päätöksistä mainittakoon mm.: v:n 1954 kurssisuunnitelman hyväksyminen ¹⁾; kaupunkiin muuttoa ja siihen liittyviä ongelmia käsittelevän lyhytelokuvan valmistamista koskevat toimenpiteet ²⁾; avustusten jako järjestöjen kurssitoimintaa varten muille paitsi poliittisille järjestöille ³⁾; v:n 1953 toimintakertomuksen hyväksyminen ⁴⁾; virkavapauden myöntäminen apulaisnuorisosaiamies Forsmanille Pohjola-Nordestin toimeenpaneman nuorisokurssin ajaksi ⁵⁾; huonetilan luovuttaminen Kulosaaren nuorisotalosta kansakoulua varten ⁶⁾; lasten päiväkerhon hoitajan palkkaaminen Mäkelän kerhokeskukseen tämän johtajan vapauttamiseksi ko. tehtävästä ⁷⁾; kerhohuoneiden käytöstä perittävien vuokrien perusteiden määrääminen ⁸⁾; Vattuniemen kesäkodin ottaminen nuorisojärjestöjen käyttöön kesävirkestys- ja kurssipaikaksi ⁹⁾; sosionomi S. L. Tammen valitseminen Mäkelän kerhokeskuksen johtajaksi ¹⁰⁾; Pukinmäen kerhokeskuksen käyttäminen päivisin lasten leikkitoimintaan ¹¹⁾; ainekirjoituskilpailun julistaminen kansakoulujen 6. luokan ja oppikoulujen keskikoulun viimeisen luokan oppilaille ¹²⁾; em. lyhytelokuvan valmistusta varten asetetun jaoston jäsenten valitseminen ¹³⁾ sekä kerhokeskusten hoitajan ja tp. toimistoapulaisen virkojen haettavaksi julistaminen ¹⁴⁾.

Esityksiä tehtiin kaupunginhallitukselle asioista, joista mainittakoon seuraavat: kellari-tilojen varaaminen ja kunnostaminen talosta Merimiehenk. 12 nuorisokerhojen käyttöön¹⁵⁾; kerhohuoneiston varaaminen lautakunnan käyttöön Käpyrinne-nimisen vanhainkodin rakennuksesta¹⁶⁾; kerhokeskuksen perustaminen Tapanilan Erä -nimisen urheiluseuran uudistaloon¹⁷⁾; eräiden nuorisotoimiston virkojen järjestely ja uusien virkojen perustaminen¹⁸⁾; Pitäjänmäen lastentarhan entisen huoneiston varaaminen nuorisotyölautakunnan käyttöön¹⁹⁾; lisätilan varaaminen Merimiehenkadun 12:sta nuorisokerhoja varten²⁰⁾ sekä tarvittavien määrärahojen anominen kaupunginhallitukselta kerhokeskusten kunnostamista ym. varten²¹⁾.

Lausuntoja annettiin kaupunginhallitukselle asioista, joista mainittakoon mm. seuraavat: kiinteän omaisuuden tarkastajien kertomus v:lta 1953²²⁾; Savonkadun askartelupajan työturvallisuustarkastuksessa esitettyjen huomautusten aiheuttamat toimenpi-

¹⁾ Ntlk. 26. 1. 7 §. — ²⁾ S:n 9. 3. 24 §. — ³⁾ S:n 6. 4. 34 §. — ⁴⁾ S:n 20. 4. 43 §. — ⁵⁾ S:n 11. 5. 50 §. — ⁶⁾ S:n 11. 5. 51 §. — ⁷⁾ S:n 15. 6. 57 §. — ⁸⁾ S:n 15. 6. 58 §. — ⁹⁾ S:n 15. 6. 62 §. — ¹⁰⁾ S:n 24. 8. 67 §. — ¹¹⁾ S:n 24. 8. 71 §. — ¹²⁾ S:n 14. 9. 77 §. — ¹³⁾ S:n 14. 9. 80 §. — ¹⁴⁾ S:n 15. 6. 60 §, 7. 12. 107 §. — ¹⁵⁾ S:n 26. 1. 9 §. — ¹⁶⁾ S:n 9. 3. 25 §. — ¹⁷⁾ S:n 14. 9. 82 §, 12. 10. 88 §. — ¹⁸⁾ S:n 6. 11. 95 §. — ¹⁹⁾ S:n 6. 11. 96 §. — ²⁰⁾ S:n 7. 12. 103 §. — ²¹⁾ S:n 15. 6. 62 §, 12. 10. 88 §. — ²²⁾ S:n 16. 2. 15 §.

teet 1); nuorisomäärärahojen jako 2); Lauttasaaren nuorisotalon rakentaminen 3); nuorisjärjestöjen kurssimäärärahojen jakoa koskeva alistettu päätös 4); Käpylän järjestöjen nuorisotalon rakentamista koskeva kirjelmä 5); palkkaluokituskomitean mietintö 6).

Nuorisotoimisto. Toimiston virkailijoina olivat edelleen: nuorisosiames, filosofian maisteri H. Niittyinen, apulaisnuorisosiames nuorisohjaaja K. Forsman, kaupunkiin muuttavan nuorison neuvojana valtiotieteen maisteri M.-L. Pohjola, toimistoapulaisina rouvat P. Heininen ja K. Paturi ja vahtimestarina hienomekaanikko V. Artman. Kerho-keskusten hoitajina toimivat tilapäisesti sosionomi W. Bühler ja opiskelija E. Pitkänen.

Nuorisotoimistolle saapui kertomusvuonna kaikkiaan 1 431 kirjettä ja sieltä lähetettiin 7 118 kirjettä. Kiertokirjeitä lähetettiin yhteensä 20, joista 11 suomenkielisille ja 9 ruotsinkielisille järjestöille.

Kaupunkiin muuttavan nuorison opastustoimisto. Toimiston esittelykortti lähetettiin 6 426:lle 15—24 vuotiaalle nuorelle, jotka osoitetoimiston antamien tietojen mukaan olivat vuoden aikana muuttaneet Helsinkiin.

Edelleen jaettiin »Aiotko Helsinkiin» kirjasta matkustajakoteihin, hotelleihin, ravintoloihin, kahviloihin, yömajoihin sekä muihin sellaisiin paikkoihin, joissa maalta tulleen nuorison arveltiin käyvän.

Vuoden lopulla valmistui kaupunkiin muuttaneitten nuorten ongelmia koskettava filmi »Herra Helsinki», joka erään suomalaisen kokoillan filmin mukana kiersi ympäri maata ja joka oli lainattavissa nuorisotoimistosta.

Toimistossa kävi kertomusvuoden aikana 377 uutta asiakasta ja entisiä n. 30. Puhelimitse suoritettiin 350 ohjausta.

Uusien asiakkaitten lukumäärä eri kuukausina oli seuraava:

	Miehiä	Naisia	Yht.		Miehiä	Naisia	Yht.
Tammik.	12	26	38	Heinäk.	23	8	31
Helmik.	18	20	38	Elok.	—	—	—
Maalisk.	15	25	40	Syysk.	20	26	46
Huhtik.	18	12	30	Lokak.	13	25	38
Toukok.	13	10	23	Marrask.	13	22	35
Kesäk.	23	13	36	Jouluk.	10	12	22
				Yhteensä	178	199	377

Opastustoimistossa käyneiden uusien asiakkaiden ikäryhmitys:

Ikä	Miehet	Naiset	Yht.	Ikä	Miehet	Naiset	Yht.
15 v.	6	4	10	21 v.	—	18	18
16 v.	6	22	28	22 v.	52	10	62
17 v.	24	19	43	23 v.	13	8	21
18 v.	26	12	38	24 v.	26	10	36
19 v.	13	67	80	25 v.	—	—	—
20 v.	6	21	27	26 v.	6	8	14
					178	199	377

Asiakkaat jakautuivat käyntinsä syyn perusteella seuraavasti:

Käynnin syy	% kaikista käyneistä	Käynnin syy	% kaikista käyneistä
Opiskelu	20	Työasiat	32
Vapaa-ajan harrastus	14	Työttömiä	7
Asuntoasiat	18	Muut asiat	9
			100

Täysin työttömiä oli toimistossa käyneistä 7 %, jotka tulivat toimistoon joko suoraan linja-autoasemalta tai rautatieasemalta siellä olevien opasteiden ohjaamina. Joukossa

1) Ntlk. 9. 3. 23 §. — 2) S:n 6. 4. 35 §. — 3) S:n 20. 4. 41 §. — 4) S:n 11. 5. 48 §. — 5) S:n 6. 11. 97 §. — 6) S:n 6. 11. 99 §.

oli myöskin muutamia sellaisia, jotka hotellissa asuttuaan ja yritettyään turhaan saada työtä tulivat toimistoon, kun rahat olivat loppuneet eikä apua mistään muualta saatu.

Työasioissa käyneet olivat suurimmalta osalta kotiapulaisia, jotka eivät voineet sopeutua perheeseen ja joilla oli erimielisyyksiä työnantajansa kanssa mm. vapaa-aikojen järjestelystä. Tähän ryhmään kuuluivat myöskin sellaiset nuoret, jotka olivat tiedustelleet jatko- ja ammattiopintomahdollisuuksia. I ryhmään eli opiskeluryhmään kuuluvat taas ne nuoret, jotka opiskelivat jotakin vain harrastuksen vuoksi esim. musiikkia, piirustusta, kirjallisuutta jne.

Asuntoasioissa toimiston puoleen kääntyneet olivat joko kokonaan vailla asuntoa tai sitten heillä oli niin keho asunto, että sen vaihtaminen oli välttämätöntä. Asuntoja voitiin välittää joko yhteismajoituspaikkoihin tai autettiin asunnon hankkimisessa ilmoituksen välityksellä. Ryhmään muut asiat kuului erilaisia tiedusteluja asioimisesta virastoissa, erilaisten asiakirjojen hankkimista sekä yhteiskuntaan sopeutumattomien ohjaamista ja sopivien harrastusten etsimistä heille.

Kirjeenvaihto maaseudulla asuvien nuorten sekä siellä toimivien lautakuntien kanssa vilkastui huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna ja lukuisia tiedusteluja tehtiin asunon-, työnsaanti ja opiskelumahdollisuuksista täällä. Nuorten ohjaaminen järjestöihin oli vuoden loppupuolella jo huomattavasti helpompaa kuin keväällä.

Nuorisotyölautakunnan lainavarasto. Lainavaraston käyttö lisääntyi jatkuvasti, kuten allaolevat luvut osoittavat.

Lainattuja välineitä	Varastossa		Lainaukertoja	
	v. 1953	v. 1954	v. 1953	v. 1954
Teltoja ja kaminoita	188	220	740	801
Kenttäkeittiöitä	10	10	31	40
Keittiövälineitä	914	1 022	1 071	1 291
Työkaluja	87	62	89	167
Teknillisiä välineitä	26	33	662	1 104
Musiikkivälineitä	441	489	2 621	3 587
Muita välineitä	100	195	306	356

Uudishankintoja tehtiin seuraavasti: 25 kpl Niger-teltoja (6—8 hengen), 13 kpl Panu-teltoja (2 hengen), 1 kpl vahvistinlaitteita, 100 kpl telttatuoleja, 50 kpl nuottiteliniä, 45 kpl äänilevyjä.

Koska osa määrärahoista on käytettävä teknillisten välineiden ja leirivarusteiden huolto- ja korjauskustannuksiin, ei uudishankintoja voitu suorittaa siinä laajuudessa, kuin järjestöjen tarve olisi vaatinut.

Nuorisotyölautakunnan kerhohuoneet. Nuorisotyölautakunta toimi edelleen kerhohuoneiden hankkimiseksi järjestöjen käyttöön. Toimintavuoden aikana 7 uutta kerhokeskusta aloitti toimintansa. Nämä keskuksat sijaitsevat osittain liitosalueilla ja siellä toimivien järjestöjen huoneistotarve pystyttiin tyydyttämään.

Tilanne varsinaisella kaupunkialueella oli edelleen vaikea, sillä uusia kerhohuoneistoja oli rakennustoiminnan niukkuuden tähden vaikea saada. Merimiehenkadun 12:ssa toimintansa aloittanut kerhokeskus paransi kuitenkin huomattavasti tilannetta kaupungin eteläosissa. Myöskin Karjalankadun keskus, joka ostettiin raittiusyhdistys Kilveltä, poisti tuntevan puutteen kaupungin pohjoisosassa. Kerhohuoneiden käyttö oli edelleen jaettu kahteen vuoroon muutamien poikkeuksin, mutta tästä huolimatta ei kaikille anojille ole voitu järjestää riittävästi työvuoroja varsinkaan kaupunkialueella.

Intiankadun kerhokeskus toimi kolmessa kellarihuoneessa, joista kaksi oli varattu kerhotoimintaa ja yksi askartelua varten. Kaikki huoneet olivat koko illan saman järjestön käytössä, käyttövuoroja 139.

Karhulinnan kerhokeskus Herttoniemessä käsitti kolme kerhohuonetta, joiden käyttövuoroja oli yhteensä 482.

Kumpulan kerhokeskuksessa oli sekä kerhohuoneita että askarteluhuone, jotka varattiin koko illaksi yhden järjestön käyttöön, vuoroja oli 189.

Malmin kerhokeskus käsitti kaksi pientä kerhohuonetta, jotka myös olivat samanaikaisesti yhden järjestön käytössä; käyttövuoroja 131.

Maunulan kerhokeskus käsitti kaksi kerhohuonetta ja keittiön. Päivisin huoneistoa käytettiin kotitalouslautakunnan kurssipaikkana. Käyttövoroja oli 398.

Päijänteentien kerhokeskus käsitti viisi huonetta. Toiminta tapahtui kahdessa vuorossa, kaikkiaan näitä oli 606.

Ruskeasuon keskus ei vielä ollut täydessä käytössä. Siellä kokoontuvia järjestöjä oli vain kolme. Käyttövoroja oli 110.

Siltasaaren kerhokeskuksessa oli kuusi huonetta ja keittiö. Illat oli jaettu kahteen vuoroon, yhteensä näitä oli 813.

Stadionin kerhokeskus nuorisotoimiston yhteydessä käsitti kolme kerhohuonetta, pöytätennisalin, käyttövoroja 233, valokuvauslaboratorion, 122 vuoroa, ja luentosalin. Käyttövoroja oli 642 kerhohuoneiden osalta sekä luentosalin osalta 72 käyttötuntia.

Unioninkadun kerhokeskukseen kuului kaksi kerhohuonetta ja laboratorio. Illat oli jaettu kahteen vuoroon ja olivat ne kaikki varatut. Kaikkiaan vuoroja oli 528, laboratorion kohdalla 253 käyttötuntia.

Eläintarhan askarteluparakit olivat vilkkaassa käytössä, varsinkin veistohuone, jossa syntyi tungosta. Pasilan askarteluparakki oli edelleen järjestöjen käytössä.

Oulunkylän retkeilykeskus oli useiden järjestöjen sunnuntai- ja viikonloppuretkien kohteena.

Seuraavat uudet kerhokeskukset aloittivat toimintansa kertomusvuonna:

Karjalankadun kerhokeskus, johon kuului kaksi kerhohuonetta ja keittiön käsittävä erillinen parakkirakennus. Toiminta aloitettiin vasta syksyllä. Käyttövoroja oli 132.

Kulosaaren kerhokeskus käsitti kolme kerhohuonetta, joissa päivisin toimi kansakoulu, sekä askarteluhuoneen ja vahtimestarin asunnon. Täälläkin toiminta alkoi vasta syksyllä. Käyttövoroja oli 88.

Käpyrinteen kerhokeskus, jossa toiminta aloitettiin vasta myöhään syksyllä, käsitti kolme kerhohuonetta, juhlasalin, askarteluhuoneen ja keittiön. Käyttövoroja oli 157.

Mäyränlinnan kerhokeskukseen kuului kaksi kerhohuonetta, jotka olivat varta vasten ko. tarkoitukseen rakennetut. Toiminta alkoi maaliskuussa ja käyttövoroja oli 125.

Pohjois-Haagan kerhokeskus käsitti neljä kerhohuonetta, joista osa oli päivisin kansakoulun käytössä. Varsinaisesti toiminta aloitettiin vasta syyskuussa ja käyttövoroja oli 83.

Pukinmäen kerhokeskus, johon kuului kaksi kerhohuonetta, askarteluhuone ja vahtimestarin asunto, oli jo koko kertomusvuoden järjestöjen käytössä. Päivisin toimi yhdessä kerhohuoneessa lasten päiväkotit. Käyttövoroja oli 297.

Merimiehenkadun kerhokeskus käsitti kaksi kellarihuonetta, joista toinen oli varsin tilava. Käyttövoroja oli 130.

Vattuniemen kesäkotit. Suomenkielisen työväenopiston entinen kesähuvila siirtyi heinäkuun alusta nuorisotyölautakunnan hallintaan. Nuorisojärjestöjen retkeily- ja viikonloppuviettopaikkana se ei vielä ensimmäisenä kesänä päässyt täyteen käyttöön, koska korjaukset veivät aikaa aina heinäkuun puoliväliin.

Nuorisotyölautakunnan omat kerhokeskukset. Käpylän kerhokeskuksessa toimi keskimäärin 99 poikaa ja 98 tyttöä eli yhteensä 195 kerholaista. Kerhokeskuksessa oli toiminnassa 31 kerhoa, jotka vuoden aikana pitivät kaikkiaan 1 022 tilaisuutta.

Tyttöjen talvileiri oli Ohkolassa ja osanottajia oli 11, pojille järjestettiin hiihtomestaruuskilpailut 4. — 7. 4.

Työillä oli kesäleiri Ohkolassa, osanottajia oli 16; poikien leiri oli Bengtsärissa, missä osanottajia oli 26.

Kerhokeskuksen johtajana toimi hopeaseppä H. Kauppala ja tyttöyönjohtajana rouva T. Valkama. Palkattuina ohjaajina olivat M. Kauppala, T. Oinonen, S. Vedenoja, A. Kauppala, E. Suur-Uski, E. Pietilä ja K. Paturi.

Mäkelän kerhokeskukseen kuului keskimäärin 57 poikaa ja 58 tyttöä, yhteensä 115 kerholaista. Kerhoja toimi 18 ja ne pitivät vuoden aikana yhteensä 803 tilaisuutta.

Kesäleiri oli Bengtsärissa, osanottajia yhteensä 20, talvileiri pidettiin Nuuksiossa, osanottajia oli 9 tyttöä ja 10 poikaa.

Kerhokeskuksen johtajana toimi nuorisonohjaaja H. Väinölä ja 1. 9. alkaen nuorisonohjaaja S.-L. Tammi. Ohjaajina olivat A. Lammi, E. Lintusaari, L. Horjander, R. Nurmi, M. Paturi, E. Pitkänen ja A. Rytönen.

Vallilan kerhokeskuksen toiminta jatkui edelleenkin vanhaan tapaan yhteistyössä Kalliolan työkeskuksen kanssa.

Kerhokeskuksessa toimi keskimäärin 351 poikaa ja 116 tyttöä eli yhteensä 467 kerhoilaista. Kerhoja oli 29 ja kaikkiaan pidettiin 2 020 tilaisuutta.

Kerhokeskuksen johtajana toimi nuorisotyönjohtaja T. Harto ja tyttökerhoja ohjasi Kalliolan tyttöohjaaja H. Rantanen. Heidän lisäksi palkattomina ohjaajina toimi joukko vapaaehtoisia työntekijöitä.

Bengtsårin leirialuetta käyttivät Käpylän kerhokeskuksen pojat, Mäkelän kerhokeskuksen pojat ja tytöt, Sofianlehdon vastaanottokodin pojat sekä Saalem seurakunta.

Kurssitoiminta. Kertomusvuonna järjestettiin seuraavat suomen- ja ruotsinkieliset kurssit:

20 suomenkielistä kurssia:	aika	osanottajia	kurssin johtaja
Näyttämöohjaajakurssi	8. 1.—26. 2.	10	Taiteilija Pirkko Karppi
Teknillisten välineiden käyttökurssi	18. 1.— 3. 2.	44	Maisteri H. Niittynen
Keramiikkakurssi	21. 1.—23. 2.	26	Taiteilija Ulla Procopé
Pullakorurssi	10. 2.—12. 2.	26	Sosionomi W. Bühler
Teknillisten välineiden käyttökurssi	15. 2.— 3. 3.	36	Maisteri H. Niittynen
Nuorisopsykologian kurssi	18. 2.— 4. 3.	n. 150	„ H. Niittynen
Kankaanpainantakurssi	19. 2.—12. 3.	16	Sosionomi W. Bühler
Keramiikkakurssi	5. 4.—12. 5.	22	Taiteilija Pirkko Sjödin
Leirinjohdajakurssi	7. 5.—21. 5.	31	Maisteri H. Niittynen
Valokuvauskurssi	6. 5.—20. 5.	13	„ E. Laaksovirta
Teknillisten välineiden käyttökurssi	14. 9.—23. 9.	32	„ H. Niittynen
Nahkamuotoilukurssi	13. 9.—22. 9.	17	Sosionomi W. Bühler
Retkeilykurssi	28. 9.—17.10.	25	Maisteri H. Niittynen
Paperitöiden kurssi	11.10.—21.10.	26	Sosionomi S.-L. Tammi
Leikkikurssi	12.10.— 1.11.	43	„ K. Paturi
Teknillisten välineiden käyttökurssi	26.10.— 9 11.	36	Maisteri H. Niittynen
Näyttämöohjaajakurssi	11.11.— 2.12.	10	Taiteilija Inga-Liisa Laukka
Leikkikalukurssi	15.11.—24.11.	12	Sosionomi W. Bühler
Vanhoiden tanssien ja tanhujen kurssi	19.11.— 3.12.	66	Nuorisohjaaja H. Korppi
Juhlanjärjestämiskurssi	24.11.—13. 1.55	19	Maisteri H. Niittynen
7 ruotsinkielistä kurssia:			
Teknillisten välineiden käyttökurssi	4. 2.—23. 2.	23	Nuoriso-ohjaaja K. Forsman
Valokuvauskurssi	2. 4.—23. 4.	10	Valokuvaaja P.E. Jansson
Teknillisten välineiden käyttökurssi	24. 9.— 6.10.	30	Nuoriso-ohjaaja K. Forsman
Juhlanjärjestämiskurssi	13.10.—29.10.	15	„ K. Forsman
Keramiikkakurssi	18.10.— 8.11.	22	Taiteilija Pirkko Sjödin
Joulukoristekurssi	3.11.—17.11.	22	Nuoriso-ohjaaja K. Forsman
Teknillisten välineiden käyttökurssi	19.11.— 3.12.	11	„ K. Forsman

Vierailut. Kertomusvuonna kävi nuorisotoimistoon ja sen työhön tutustumassa mm. pari amerikkalaista stipendiaattia, Neuvostoliiton nuorisovaltuuskunta sekä useita kotimaisia koululaisryhmiä ja eri lautakuntien edustajia, mm. Tuusulan nuorisotyölautakunta kokonaisuudessaan.